

Kansan Lehti

N:o 17 – 30.4.1870

Ulkomaalta.

Siperiassa löyty Helsingin kaupunnin kaima 12 penikulman päässä Omsk-kaupunnista. Siinä uudis-asunnossa asui w:na 1864 Suomalaisia, Wirolaisia ja Lettiläisiä 800 henkilöä, joista noin 300 oli suomalaisia.

Aamulehti

N:o 39 – 1.4.1886

– **Tietoja Siperiasta.** (Otteita yksityisestä kirjeestä.)

Minä elän, Jumalan kiitos! Terwennä täällä ja woin hywin, eikä ikäväkään ole vielä ollut; isänmaa muistuu kuitenkin mieleen useasti. Minä palwelen kuskina täällä osittain suomalaisessa perheessä. Tässä on erittäin hyvä olla, että en luule kenenkään suomalaisen saawan parempaa paikkaa täällä Siperiassa. Herrani on niin ystävällinen, että harwoin tapaa wertaa missään. Rouwa on myös hyvä, hän on wenäläinen. Wenättä olen oppinut wähin jo ymmärtämään; käyn asioilla ja hywin tulen kaikessa kaupanteossa toimeen.

Kauan kuljeskelin siellä ja täällä kunnes wihdoin tulin tähän paikkaan, jonka meidän pastori J. Granö toimitti minulle. Hän asuukin lähellä ja on tässä näillä seuduin useita muitakin suomalaisia, jotka kaikki on hywäntahtoisia.

Elämä on täällä niin kuin yleensä Wenäjällä. Ruoka on hywää, teetä saan niin paljon kuin haluan, 3-4 kertaa päiwässä. Wehnäleipää syödään aina, sillä se on helppoa. Puuta eli 2 leiwiskää wehnäjauhoja ei maksa täyttä ruplaa, ruisjauhott 25-30 kop. puuta, liha 4 kop. naula, lampaan vielä helpompaa. Makasiinia on täällä niin suuria ja komeita, että tuskin Suomessa parempia.

Maalla on huono elää, syystä että henki otetaan usein ruplankin tähden. Äskettäin kuulin että taas yksi seurassani tullut suomalainen on tapettu ja murhia tehdään täällä yhtä mittaa. Jo minutkin aiottiin tappaa ja ryöstää, kun oli muuan rupla rahaa, waan pääsin Jumalan awulla pois murhaajan kynsistä.

Omskin kaupunki, jossa asun, on suuri ja komea, ainakin Helsingin arwoinen. Tänään (kirje

Ulkomaalta.

Siperiassa löyty Helsingin kaupunnin kaima 12 penikulman päässä Omsk-kaupunnista. Siinä uudis-asunnossa asui w:na 1864 Suomalaisia, Wirolaisia ja Lettiläisiä 800 henkilöä, joista noin 300 oli suomalaisia.

— **Tietoja Siperiasta.** (Otteita yksityisestä kirjeestä).

Minä elän, Jumalan kiitos! Terwennä täällä ja woin hywin, eikä ikäväkään ole vielä ollut; isänmaa muistuu kuitenkin mieleen useasti. Minä palwelen kuskina täällä osittain suomalaisessa perheessä. Tässä on erittäin hyvä olla, että en luule kenenkään suomalaisen saawan parempaa paikkaa täällä Siperiassa. Herrani on niin ystävällinen, että harwoin tapaa wertaa missään. Rouwa on myös hyvä, hän on wenäläinen. Wenättä olen oppinut wähin jo ymmärtämään; käyn asioilla ja hywin tulen kaikessa kaupanteossa toimeen.

Kauan kuljeskelin siellä ja täällä kunnes wihdoin tulin tähän paikkaan, jonka meidän pastori J. Granö toimitti minulle. Hän asuukin lähellä ja on tässä näillä seuduin useita muitakin suomalaisia, jotka kaikki on hywäntahtoisia.

Elämä on täällä niinkuin yleensä Wenäjällä. Ruoka on hywää, teetä saan niin paljon kuin haluan, 3-4 kertaa päiwässä. Wehnäleipää syödään aina, sillä se on helppoa. Puuta eli 2 lei-

kirjoitettu maalisk. 10 p.) on Keisarin syntymäpäivä ja lippuja näkyy kaupungissa kaikkialla. Kouluja on paljon täällä ja etenkin katettikoulu on suuri ja komea. Kirkkoja on luteerilainen, katooninen, juutalainen, muhamettilainen, mutta wenäläisiä kirkkoja on useampia. Kirgiisiä on täällä kuin muurahaisia, ja ne ajawat aina kameilin selässä.

Aamulehti

N:o 148 B – 11.12.1886

Kehoitus kansalaisille.

Niin kuin Sibirian suomalaisten papin, pastori Granön tuonnoin U. Suomettaressa olleesta kertomuksesta näkyi, ovat Sibirian suomalaiset siirtolaiset sangen kurjassa tilassa ja monien puutteiden alaisina. Heidän pahimpia puutteitaan on kirjain puute, jonkatähden pastori Granö hartaasti pyysi, että me kotimaan suomalaiset niitä sinne lähettäisimme armeliaisuudesta ja sääliwäisyydestä onnettomia kansalaisiamme kohtaan. Emmekä me saakaan wastata tähän pyyntöön: ”olenko minä weljeni wartija?” waan on meidän welwollisuutemme auttaa noita onnettomia kansalaisiamme.

Kirjainkustantaja hra. G. W. Wilen, on häneltä kysyttäessä, hywäntahtoisesti luwannut ottaa vastaan wapaaehtoisia, pieniäkin lähetyksiä ja antaa ”kansankirjaston”, jossa on 300 mk. arwosta kirjoja, puolella hinnalla eli 150 markalla, johon kuitenkin tulee lisäksi 65 markkaa kirjaston sitomisesta, jotta kirjat woisi sidottuina perille lähettää. Sen tähden pyydämme ja khoitamme me allekirjoittaneet kaikkia asiaa harrastawia, weljiänsä sääliwiä kansalaisia keräämään ja lähettämään kerääntyneet rahat Turkuun hra G. W. Wilenille, joka on sitoutunut niistä aikansa sanomalehdissä tiliä tekemään ja lähettämään kokoontuneiden rahojen arwosta kirjoja Siperiaan, antaen kuten ylempänä sanottiin, niiden hinnasta suurta alennusta. Jos rahoja kerääntyy suuremmassa määrässä, lähettää hra Wilen Siperian suomalaisille kaksi yllämainittua kirjastoa sidottuina, ja ostaa loppurahoilla sellaisia kirjoja, joita pastori Granö asiantuntijana katsoo siellä paraiten tarwittawan. Korpilahdella, jouluk. 4 p. 1885.

John Sahlman, prowasti	Aapo Pajunen, k. k. opettaja
G. A. Willgren, kauppias	E. V. F. Lagus, nahkuri
Victor Th. Forsgren, Lautakunnan esimies	Elis Harberg, Maanwiljelijä
Otto Ikonen, Urkuri	K. Kuusanmäki, Maanwiljelijä
V. F. Jägeroos, kuwernementin sihteri	

Kehoitus kansalaisille.

Niinkuin Sibirian suomalaisten papin, pastori Granön tuonnoin U. Suomettaressa olleesta kertomuksesta näkyi, ovat Sibirian suomalaiset siirtolaiset sangen kurjassa tilassa ja monien puutteiden alaisina. Heidän pahimpia puutteitaan on kirjain puute, jonkatähden pastori Granö hartaasti pyysi, että me kotimaan suomalaiset niitä sinne lähettäisimme armeliaisuudesta ja sääliwäisyydestä onnettomia kansalaisiamme kohtaan. Emmekä me saakaan wastata tähän pyyntöön: ”olenko minä weljeni wartija?” waan on meidän welwollisuutemme auttaa noita onnettomia kansalaisiamme.

Kirjainkustantaja hra G. W. Wilen, on häneltä kysyttäessä, hywäntahtoisesti luwannut ottaa vastaan wapaaehtoisia, pieniäkin lähetyksiä ja antaa ”Kansankirjaston”, jossa on 300 mk. arwosta kirjoja, puolella hinnalla eli 150 markalla, johon kuitenkin tulee lisäksi 65 markkaa kirjaston sitomisesta, jotta kirjat woisi sidottuina perille lähettää. Sen tähden pyydämme ja khoitamme me allekirjoittaneet kaikkia asiaa harrastawia, weljiänsä sääliwiä kansalaisia keräämään ja lähettämään kerääntyneet rahat Turkuun hra G. W. Wilenille, joka on sitoutunut niistä aikansa sanomalehdissä tiliä tekemään ja lähettämään kokoontuneiden rahojen arwosta kirjoja Siperiaan, antaen kuten ylempänä sanottiin, niiden hinnassa suurta alennusta. Jos rahoja kerääntyy suuremmassa määrässä, lähettää hra Wilen Siperian suomalaisille kaksi yllämainittua kirjastoa sidottuina, ja ostaa loppurahoilla sellaisia kirjoja, joita pastori Granö asiantuntijana katsoo siellä paraiten tarwittawan. Korpilahdella, Jouluk. 4 p. 1885.

Joh. Sahlman, prowasti.	Aapo Pajunen, k. k. opettaja.
G. A. Willgren, kauppias.	E. V. F. Lagus, nahkuri.
Victor Th. Forsgren, Lautakunnan esimies.	Elis Harberg, Maanwiljelijä.
Otto Ikonen, Urkuri.	K. Kuusanmäki, Maanwiljelijä.
V. F. Jägeroos, kuwernementin sihteri.	

Aamulehti

N:o 83 – 13.7.1886

– Siperiaan siirto. Kolmekymmentäkaksi rangaistuswankia, joista 24 Turun ja 8 Helsingin rangaistuswankilasta on näinä päiwinä siirretty Turun lääninwankilaan, oman tahtonsa mukaan Siperiaan lähetettäväksi. – Kaikki he owat olleet törkeämmistä rikoksista tuomittuja yleiseen työhön, osa elin-ajakseen, osa määrättyksi ajaksi.

— Siperiaan siirto. Kolmekymmentäkaksi rangaistuswankia, joista 24 Turun ja 8 Helsingin rangaistuswankilasta on näinä päiwinä siirretty Turun lääninwankilaan, oman tahtonsa mukaan Siperiaan lähetettäväksi. — Kaikki he owat olleet törkeämmistä rikoksista tuomittuja yleiseen työhön, osa elin-ajakseen, osa määrättyksi ajaksi.

Oulun lehti

N:o 99 – 11.12.1886

Kehoitus kansalaisille.

Niin kuin Siperian suomalaisten papin, pastori Granön tuonnoin U. Suomettaressa olleesta kertomuksesta näkyi, owat siperian suomalaiset siirtolaiset sangen kurjassa tilassa ja monien puutteiden alaisina. Heidän pahimpia puutteitaan on kirjain puute, jonka tähden pastori Granö hartaasti pyysi, että me kotimaan suomalaiset niitä sinne lähettäisimme armeliaisuudesta ja sääliwäisyydestä onnettomia kansalaisiamme kohtaan. Emmekä me saakaan wastata tähän pyyntöön: ”olenko minä weljeni wartija?” waan on meidän welwollisuutemme auttaa onnettomia kansalaisiamme.

Kirjainkustantaja hra G. W. Wilén, on häneltä kysyttäessä, hywäntahtoisesti luwannut ottaa vastaan wapaaehtoisia pieniäkin lähetyksiä ja antaa ”Kansakirjaston”, jossa on 300 mk. arwosta kirjoja, puolella hinnalla eli 150 markalla, johon kuitenkin tulee lisäksi 65 m. kirjaston sitomisesta, jotta kirjat woisi sidottuina perille lähettää. Sen tähden pyydämme ja kehoitamme me allekirjoittaneet kaikkia asiaa harrastawia,

weljiänsä sääliwiä kansalaisia keräämään ja lähettämään kerääntyneet rahat Turkuun hra G. W. Wilén’ille, joka on sitoutunut niistä aikanaan sanomalehdissä tiliä tekemään ja lähettämään kokoontuneiden rahojen arwosta kirjoja Siperiaan, antaen kuten ylempänä sanottiin niiden hinnassa suurta alennusta. Jos rahoja kerääntyy suuremmissa määrässä, lähettää hra Wilén Siperian suomalaisille kaksi yllämainittua kirjastoa sidottuina, ja ostaa loppurahoilla sellaisia kirjoja, joita pastori Granö asiantuntiana katsoo siellä parhaiten tarwittawan. Pyydämme muitakin sanomalehtiä ottamaan tämä palstoihinsa. Korpilahdella, Joulukuun 4 p. 1886.

Joh. Sahlman, prowasti.	Aapo Pajunen, k.-k. opettaja.
G. A. Willgren, kauppias.	E. V. F. Lagus nahkuri.
Viktor Th. Forsgrén, Lautakunnan esimies.	Elis Harberg, maanwiljelijä.
Otto Ikonen, Urkuri.	K. Kuusanmäki, manwiljelijä.
B. F. Jägeroos. kuwernementin sihteri.	

Rehoitus kansalaisille.

Niinkuin Siperian suomalaisten papin, pastori Granön tuonnoin U. Suomettaressa olleesta kertomuksesta näkyi, owat Siperian suomalaiset siirtolaiset sangen kurjassa tilassa ja monien puutteiden alaisina. Heidän pahimpia puutteitaan on kirjain puute, jonka tähden pastori Granö hartaasti pyysi, että me kotimaan suomalaiset niitä sinne lähettäisimme armeliaisuudesta ja sääliwäisyydestä onnettomia kansalaisiamme kohtaan. Emmekä me saakaan wastata tähän pyyntöön: ”olenko minä weljeni wartija?” waan on meidän welwollisuutemme auttaa noita onnettomia kansalaisiamme.

Kirjainkustantaja hra G. W. Wilén, on häneltä kysyttäessä, hywäntahtoisesti luwannut ottaa vastaan wapaaehtoisia, pieniäkin lähetyksiä ja antaa „Kansakirjaston”, jossa on 300 mk. arwosta kirjoja, puolella hinnalla eli 150 markalla,

Pohjalainen

N:o 98 – 20.8.1895

– Älkää lähtekö Siperiaan. U. S. kirjoittaa: Wiime heinäkuulla lähti Wiipurista 55 suomalaista työmiestä, kaikki kiwenlouhijoita, erään suomalaisen rakennusmestarin johdolla matkalle Itä-Siperiaan, minne joku wenäläinen insinööri oli heidät ottanut rautatietyöhön kolmen vuoden kontrahdilla.

Nyt kuuluu samainen wenäläinen insinööri aikowan ottaa toisen ”sakin” suomalaista työwäkeä tuohon kaukaiseen rautatietyöhön ja talwella kolmannen.

Meitä on pyydetty waroittamaan Suomen miehiä tähän houkuttelewaan ansaan menemästä. Joku aika takaperin kerrottiin sanomalehdissä Siperian rautatietyöstä tapahtuneista rettelöistä urakoitsijain ja työwäen välillä ja että suuri joukko wenäläisiä työmiehiä, jotka kuitenkin owat hywin kärsiwällistä ja wähään tyytywäistä wäkeä, jätti työnsä ja waiwoin pääsi kotiseuduilleen. Sittemmin kuuluvat nuo urakoitsijat hankineen työwäkeä Itaaliasta asti, mutta sekään wäki ei liene heidän työssään wiihtynyt, koska nyt on ruwettu Suomesta työmiehiä haalimaan.

Arwaahan sen, kuinka melkein mahdoton suomalaisten, jos he syystä tahi toisesta pyrkiwät pois tuosta kaukaisesta työpaikasta, on päästä sieltä takaisin kotimaahansa, warsinkin jos urakoitsija ei täytä sitoumuksiaan heitä kohtaan ja työpalkka jää saamatta.

Älköön ainakaan kukaan suomalainen Itä-Siperian rautatietyöhön menkö ennenkuin on saatu kuulla kuinka niiden kansalaistemme siellä käy, jotka ensimmäisenä joukkona sinne lähtiwät.

Tampereen Uutiset

N:o 132 – 31.8.1897

- Suomalaiset Siperian rautatien työssä. U. S:lle on tullut wiime heinäkuun 5 p:nä päiwätty kirje eräältä niistä lähes 200 työmiehestä, jotka helmikuun 11 p:nä wiime vuonna täältä Helsingistä lähtiwät rautatietyöhön Itä-Siperiaan. Kirjeessä mainitaan, että heidän lukunsa nyt on niin supistunut, ettei heitä ole enää jäljellä täyttä sataa. Muutamia jäi jo matkalle, toisia on perillä kuollut ja useita on lähtenyt muualle katsomaan Siperian awaruutta. Muutamia on sairaita ja joku

— Älkää lähtekö Siperiaan. U. S. kirjoittaa: Wiime heinäkuulla lähti Wiipurista 55 suomalaista työmiestä, kaikki kiwenlouhijoita, erään suomalaisen rakennusmestarin johdolla matkalle Itä-Siperiaan, minne joku wenäläinen insinööri oli heidät ottanut rautatietyöhön kolmen vuoden kontrahdilla.

Nyt kuuluu samainen wenäläinen insinööri aikowan ottaa toisen ”sakin” suomalaista työwäkeä tuohon kaukaiseen rautatietyöhön ja talwella kolmannen.

Meitä on pyydetty waroittamaan Suomen miehiä tähän houkuttelewaan ansaan menemästä. Joku aika takaperin kerrottiin sanomalehdissä Siperian rautatietyöissä tapahtuneista rettelöistä urakoitsijain ja työwäen välillä ja että suuri joukko wenäläisiä työmiehiä, jotka kuitenkin owat hywin kärsiwällistä ja wähään tyytywäistä wäkeä, jätti työnsä ja waiwoin pääsi kotiseuduilleen. Sittemmin kuuluvat nuo urakoitsijat hankineen työwäkeä Itaaliasta asti, mutta sekään wäki ei liene heidän työssään wiihtynyt, koska nyt on ruwettu Suomesta työmiehiä haalimaan.

Arwaahan sen, kuinka melkein mahdoton suomalaisten, jos he syystä tahi toisesta pyrkiwät pois tuosta kaukaisesta työpaikasta, on päästä sieltä takaisin kotimaahansa, warsinkin jos urakoitsija ei täytä sitoumuksiaan heitä kohtaan ja työpalkka jää saamatta.

on tapaturmaisesti loukkaantunut sekä tullut työhön kykenemättömäksi. Loput owat ”tawallisesa terweyden tilassa.” Heidän työpaikkansa on Sawinon kylän tienoilla, missä he Baikalin takaisessa wuoristossa särkewät sijaa rautatielle, joka tuossa wuoristossa tulee kulkemaan pitkin Jugoda-joen laaksoa. Maisema on hywin jyhlää. Jokien ja purojen warsilla nousewat wuoret äkki-jyrkkinä ylös korkeuteen, mutta laskeutuwat lajarinteisinä lakeammille ahomaille.

— **Suomalaiset Siperian rautatien työssä.** U. Sille on tullut viime heinäkuun 5 p:nä päiväkirje eräältä niistä lähes 200 työmiehestä, jotka helmikuun 11 p:nä viime vuonna täältä Helsingistä lähtivät rautatietyöhön Itä-Siperiaan. Kirjeessä mainitaan, että heidän lukunsa nyt on niin supistunut, ettei heitä ole enään jälellä tähtää sataa. Muutamia jäi jo matkalle, toisia on perillä kuolleet ja useita on lähtenyt muulle katsomaan Siperian avaruutta. Muutamia on sairaita ja joku on tapaturmaisesti loukkaantunut sekä tullut työhön yhtenemättömäksi. Loput ovat „tavallisessa terveyden tilassa.“ Heidän työpaikkansa on Sawinon kylän tienoilla, missä he Baikalin tafaisessa vuoristoissa särkevät sijaa rautatielle, joka tuossa vuoristoissa tulee kulkemaan pitkin Angoda-joen laaksoa. Maisema on hyvin ihlää. Jokiin ja purojen warfilla nousevat moreet äkki-jyrkkinä ylös korkeuteen, mutta laskeutuivat laajarinteisinä laeammille ahomaille.

Päivälehti

N:o 192 – 21.8.1898

— Vieras Siperiasta. Jo vuonna 1802 lähti Inkerinmaalta Narvan seudulta 33 perhettä Siperiaan. Länsi Siperiassa Omskin piirissä syntyi siten Om siirtolaan suomalainen Narvan kylä. Tästä Narvan kylästä on nyt tullut tänne esi-isiensä syntypaikkoja katsomaan yksi sen asukkaista hra Matti Saari, joka pastori Granön ollessa Om siirtokunnan pappina, toimitti hänen luonaan lukkarin virkaa. Hra Matti Saari kävi tällä matkallaan myöskin Suomessa, Torniossa pastori Granötä tervehtimässä, Tampereella sekä Helsingissä. Nyt on hän matkustanut Narvaan. Suomea puhuu hän, niin kuin muutkin kyläläisensä, vielä aivan hyvin.

— **Vieras Siperiasta.** Jo vuonna 1802 lähti Inkerinmaalta Narvan seudulta 33 perhettä Siperiaan. Länsi Siperiassa Omskin piirissä syntyi siten Om siirtolaan suomalainen Narvan kylä. Tästä Narvan kylästä on nyt tullut tänne esi-isiensä syntymäpaikkoja katsomaan yksi sen asukkaista hra Matti Saari, joka pastori Granön ollessa Om siirtokunnan pappina, toimitti hänen luonaan lukkarin virkaa. Hra Matti Saari kävi tällä matkallaan myöskin Suomessa, Torniossa pastori Granötä tervehtimässä, Tampereella sekä Helsingissä. Nyt on hän matkustanut Narvaan. Suomea puhuu hän, niin kuin muutkin kyläläisensä, vielä aivan hyvin.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin
sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteet

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

Pikahaku

Hae

HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen
aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L